

σθησαν γέφυραι τῶν στεναγμῶν; ἔάν οἱ ἀπὸ τῶν παραπετασμένων αὐτῶν ριπτόμενοι ἠρωτῶντο διὰ τὴν ὀνοματοθεσίαν, γέφυραι ἐκείναι θὰ ἐκαλοῦντο ἴσως « γέφυραι τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν στεναγμῶν » διότι ὡς ἀπαλλαγὴν θεωροῦσιν αὐτάς οἱ ἴδιοι καὶ ὡς μνημεῖα ἱερὰ λατρεύοντες ταύτας ἤθελον φροντίσει ἵνα νὰ χορηγήσωσιν αὐταῖς ὀνόματα ἀναπολοῦντα τὰς σωτηρίας θεότητος τῆς ἀρχαιότητος, ὡς Δία τὸν σωτῆρα λ. χ. Ἄλλοι ἐπιζῶντες ὠνόμασαν « στεναγμῶν γεφύρας » τοὺς χώρους ἐκείνους συμπανοῦντες ὑποκριτικῶς τοὺς αὐτοκτόνους καὶ τὴν σφαπῆσαν ταύτην τὴν ἄγονον προσφέροντες ὡς μόνην ἀρωγὴν τὴν ἀπέλιπδα ἀνθρωπότητα. Ἄγνοῦ ἂν ἡ καταπληκτικὴ καὶ φιλάνθρωπος φαντασία τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ κατώρθωσε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑποκριτικὴν κοινωνίαν πρὸς τοὺς συγχάκεις ἐν αὐτῇ ἀπαντωμένους Jean Valjan· βεβαίως ὅμως ἡ κοινωνία αὕτη — διὰ τί δὲ νὰ μὴ προσθέσωμεν καὶ ἡ πολιτεία ; — οὐδέποτε κατεδέχθη νὰ φιλοσοφήσῃ βαθύτερον ἐπὶ τῶν φαινομένων ἀπὸ ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν τῆς νυκτὸς φῶς περιστῶσιν αἱ πολλαχοῦ γέφυραι τῶν στεναγμῶν, οὐδέποτε ἔλαβε καιρὸν ἐν τοῖς λαμπροῦς ὁχμήμασι συδαριτικῶς κατακεκλιμένη καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀλλὰ νικὸν βλέμμα ρίπτουσα πρὸς τὴν χαμαὶ ἔρπουσαν ἔνδειαν νὰ ἐξετάσῃ μήπως τὰ ὑφώματα ἐκείνα εἰς ἃ προσφεύγει ἡ ἀπελπισμένη γέφυρα ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίης κοινωνίας ὅπως παρακαταθήσωσιν οἰονεῖ σατυρικὰ κοσμήματα καὶ συμπληρώματα παρὰ τὰ λαμπητομικὰ ἱκνώματα ἅτινα πολλάκις μὲν ἐκδικοῦσι τὴν ὑπερτέραν προσδαλλομένην ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ καὶ οὐχὶ σπανίως ἀποκόπτουσι κεφαλὰς τὰς ὑποίας διέστρεψε καὶ παρέκρουσεν ἡ εὐαγγελικὴ εὐδαιμόνων ἀδίκων, τῶν ἐγκληματιῶν, οὓς εἰς ὅλβιον καὶ ἰσχυροὺς μεταβληθέντας τιμὰ καὶ κοινωνικὰ καὶ ἀμοιβὰ ὑποδέχονται ἐν τῷ κόσμῳ.

Τὴν θανασιμωτέραν κατὰ τῶν Πολιτειῶν σάτυραν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγενεστέραν δυστυχῶς εἰρωνίαν κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος καλλιτεχνούσιν αὐταὶ αὐταὶ αἱ Πολιτεῖαι, ὅταν ὡς μόνην ἀρωγὴν εἰς τὴν ἔνδειαν, ὡς μόνον καὶ ὑπέρτατον φάρμακον κατὰ τῶν ἀποτελεσματικῶν αὐτῆς εὐρίσκει τὴν ἐπὶ τῆς γεφύρας